

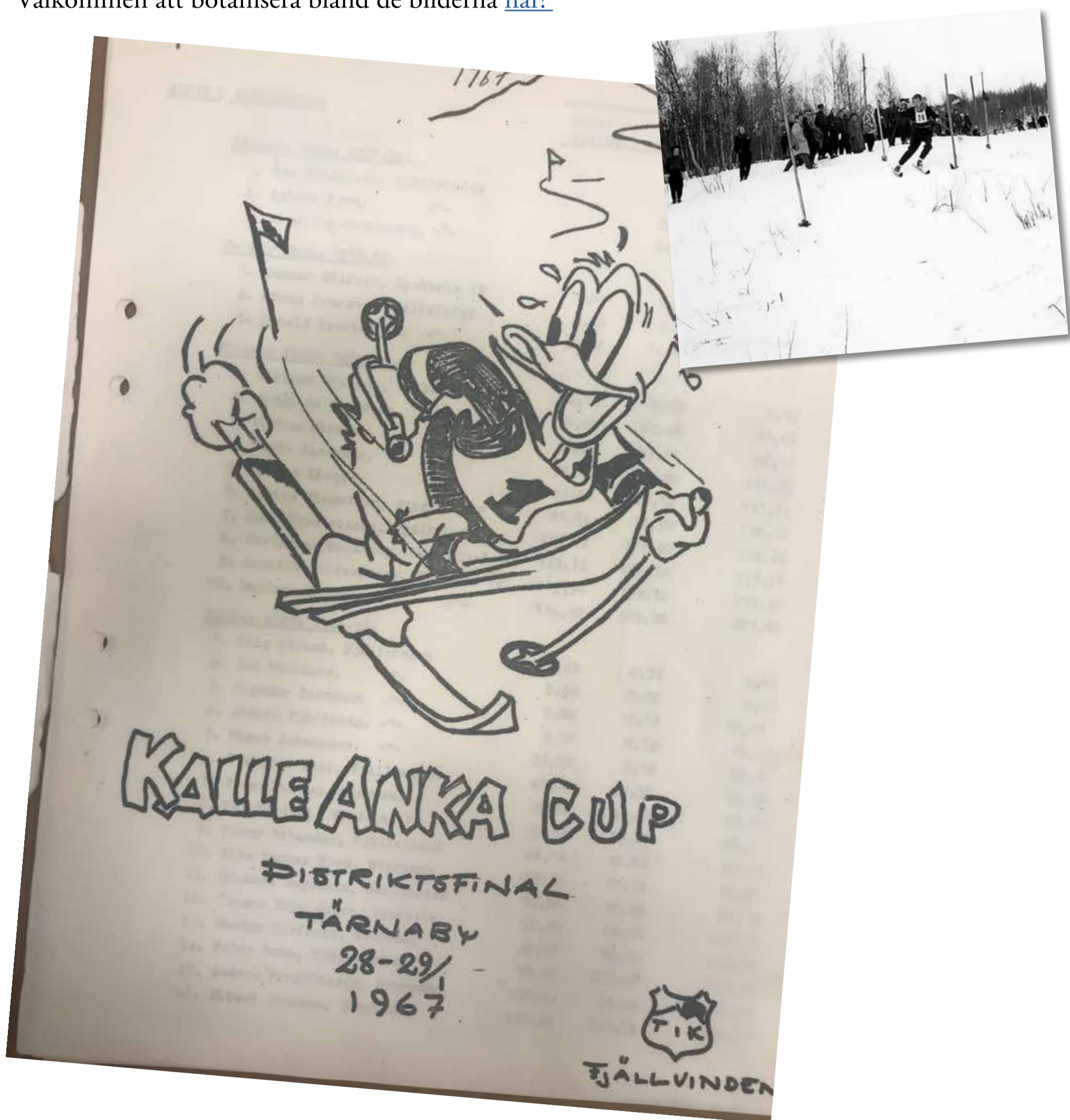
Tärna IK Fjällvinden

Tärnaby är onekligen förknippad med utförsåkning!

På Folkrörelsearkivet finns en del handlingar från föreningen Tärna IK Fjällvinden, t.ex resultatlistor från tävlingar.

På Västerbottens museum presenteras klubben i utställningen på Svenska skidmuseet. Du kan också besöka T.I.K:s [hemsida](#).

I fotoarkivet finns också en del bilder från backar och tävlingar i Tärnaby. Välkommen att botanisera bland de bilderna [här!](#)

ETT HALVT SEKEL MED SKIDÅKNING

TÄRNABY (VK)

Tärna IK Fjällvinden firar 50-årsjubileum på lördag. Men om klubben är 43, 50, 51, 52 eller rent av 53 år, beror på hur man räknar. Hur som helst har 50-årsjubileet blivit spikat till i år och den halvsekelgamla klubben kan se framåt med tillförsikt och blicka bakåt med tillfredsställelse.

Det här med klubbens bildande är lite knepigt. De flesta protokollen från till 1950-talet är försvunna, bara några är bevarade. Bland dessa är i alla fall ett protokoll från skidklubben Fjällvinden i förstaste fickan i interimsstyrelsen den 15 november 1925 i Strimasund. Själva beslutet att bilda Fjällvinden och ge klubben stadgar togs vid en sammankomst i Vilasund.

Där var Nils Johansson lärare och tillsammans med tullaren Carl Mårtensson i Strimasund var han den drivande kraften för skidklubbens tillkomst. Långdåkning stod på programmet och en aktiv träningsperiod vidtog med tävlingar mot normmännen i Mo Skidlag innan verksamheten därefter i det närmaste dog ut.

Den för några år sedan bortgångne Frans Persson i Vilasund var Fjällvindens främste skidspåret under pionjärtiden. Om det här berättar Uno Mårtensson i Vilasund som var 80 år och nyfiken på allt omkring som skedde vid tiden då Fjällvinden kom till. Han minns också att det var Rudolf Stenmark, numera boende i Umeå, som är Fjällvindens namngivare.

Det skulle vara ett namn med ett rikligt innehåll till bygdens och Rudolf Stenmarks försvinnande Fjällvinden sedan man diskuterat namnfrågan både länge och väl, minns Uno Mårtensson.

ERLING "TÄRNA-LASSE" Larsson - klubbens pionjär inom slalomspporten.

HASSE OLOFSSON - 50-talats stora stjärna och med åtta SM-guld "nära" av fjällvindarna.

SVEN MIKAELSSON, själv en stor man i utförsäkringsbranschen, är den som samlat ihop minnen och författat artikeln om Fjällvindens första halvsekel.

• Bara hälften

Men Fjällvinden är bara hälften av Tärna IK Fjällvinden. 1927 aktiverades Tärna IK. Även den klubben inriktades på långdåkning på skidor. I idrottsböckernas nutida presentation av Tärna IK Fjällvinden sägs att klubben startades 1926. Men detta torde vara fel. När klubben skulle upptas i Svenska Skidförbundet långt senare fastställde man bildningen till 1928 eftersom man då hade det första protokollförda sammanträdet och upptog stadgar. 1935 sammanslogs sedan Tärna IK och Skidklubben Fjällvinden till nuvarande Tärna IK Fjällvinden.

ALGOT FJÄLLSTRÖM - den siste (?) store långdåparen med rötter i Tärnabygden, där "blåstakarna" slagits ut av utförsåkarna.

Av årsrapporterna till Västerbottens Skidförbund från 30-talets början framgår att Tärna IK hade en livlig tävlingsverksamhet i långdåkning 1931 hölls bland annat sex tävlingar över 30 km inom loppet av två månader. Medlemsantalet höll sig omkring ett 50-tal.

Per och Algot Långdåkingen var dominerande de första decennierna. Långdåkningsformågor har alltid funnits i bygden och klubben, men de har aldrig riktigt blommat ut i klubbens färger. De mest kända är Per Andersson i Mellansjö, som blev svensk stafettmästare 1947 för Östersunds SK och sedermera Algot Fjällström, Norra Fjällnäs, som i Lyckseles klubbadress blev av internationell elitsklass åren 1958-1972. Tärnaspelen som härrör från 30-talet, med så senkungen både långdåkning och slalom på tävlingsprogrammet, blev en stor årlig idrottsändelse. Tävlingsarna dog ut på 50-talet, men har återupplävt med jämna mellanrum och är nu en lönsam bit av klubbens verksamhet.

• Cykelperiod

Brottning blev populärt i slutet av 50-talet med en hel rad aktiva, men intresset falnade snabbt. Med flera fjällvindenordföranden Alf Lindgrens inflyttning till Tärnaby från Lycksele blomnade ett stort cykel-

intresse upp från åren 1963-1970. Många tävlingar hölls, bland andra Norrlandska mästerskapen, som genomfördes i nästan ödlig sammanhållning år 1966. Sune och Axel Grahn nådde de bästa positionerna i denna sport där även Ingemar Stenmark hann pröva förmågan i pojkklasserna med ett DM som merit.

Orientering och terränglöpning har blivit utövade och arrangerade med allt större livaktighet de sista åren. Framför allt den välkända Fjällvinden-terrängen i slutet av augusti. Per Johan Gustavsson heter klubbens nutida framgångsrikaste i dessa grenar.

• Fotboll givet

Fotboll är ett givet inslag i klubbens idrott. De tre senaste åren genom spel i norska div IV och div V. Nästa år i Lappmarks div VI. Vänkskapmatcher har Fjällvinden spelat sedan 40-talet och många lappmarkslag har åkt på den så kallade söta knölen. 1961 gästade dåvarande allsvenska IFK Mahö Tärna. Det blev stryk i fotboll med 1-10 med revansch dagen efter för fjällvindarna på Krutfjällets snödriv med skidor på fötterna.

• Flaggskepp

Kapitlet utförsäkring är ändå Fjällvindens flaggskepp med rätta. Ingemar Stenmarks namn lyser förstås överst i toppen en pyramid som innehåller det mesta i meritväg. Framlidne kaptanen Hans Hornqvist

BENGT-ERIK GRAHN - slog upp porten till Fjällvindens internationella berömmelse. Var ytterst nära vinna VM-slalom 1966.

lanserade nymodigheten slalom för Tärnas ungdomar på 60-talet. Erling Larsson, Tärna-Lasse kallad, blev den mest framstående slalomspörelsen. Det berättas att Tärnaojkarna i sina första tävlingsbesök neråt kustrakterna betedde sig som Bambi på hal is, ovana som de var att åka på isigt underlag. Så någon stormande succé blev det inte omedelbart.

• Åtta SM-guld

I slutet av 40-talet dök det upp en yngling vid namn Hasse Olofsson. Hans uppvisning en gång på skidorna för en stor skara tånat i början av karriären innebär att arbetets följande rörelser och osäkerhet, något som gjorde att publiken föll för att sedan spontant smula in en samma pengar till ynglingens förkovran. Hasse Olofsson blev 50-talets stora stjärna som gjorde Fjällvindens internationellt bekant. Åtta individuella svenska mästerskap vann Hasse med och det är han ännu värt på av fjällvindarna.

Sammanlagt har klubben 62 SM-tecken, 32 individuella och 30 lag-SM. Ingemar Stenmark har hunnit med sju och flera väntar på honom om han själv vill. Bengt-Erik Grahn har också sju individuella SM men framför allt nådde han internationella framgångar och han är och blev 50-talets alpine svensk fjällvindare nummer ett. Bengt-Erik var den som slog upp porten till

LILJAN NILSSON, numera Andersson, inledde framgångarna på damsidan.

... där hon efterföljdes av Åsa Rindefalk, som numera lagt skidorna på hyllan. Kikki Larsson försvarar nu klubbens färger i landslaget.

Fjällvindens internationella berömmelse, nära att vinna VM i Portillo, Chile 1966, som han var.

• Sagan började

Med 70-talet började idrottsagan Ingemar Stenmark. Fjällvindens och Tärnaby namn har med honom präntats in i hundratals miljoners prinstats i världens medvetande. Den lilla människors medvetande. Den lilla människors medvetande. Den lilla människors medvetande. Den lilla människors medvetande.

Sven-Åke Jakobsson var 50-talets mest framträdande bredvid Olofsson. 60-talets generation innehöll tio namn ur syskonskaran Grahn i Kittelfjäll. Sune och Axel och sist men inte minst SM-vinnaren Göte Grahn. Ett fint historiebild är också Staffan Lindgren med bland annat Holmenkoll-seger och två svenska mästerskap.

På 60-talet började även flickorna göra sig uppmärksammade och det blev några SM i lag.

70-talets namn bredvid Ingemar Stenmark är givetvis aktuella Stig Strand, Bengt Fjällberg ännu i utveckling och Thomas Ringbrandt. Både i övrigt de stora i besöksstatistik under 70-talet. Stora herrarna Per-Olov Pettersson ska heller inte glömmas. Och det finns flera som genom åren gör anspråk på en plats i Fjällvindens stjärngård.

• Bröt isen

70-talet har också blivit flickornas årtionde. Liljan Nilsson med främst tre individuella SM bröt definitivt isen och hon har efterföljts av Åsa Rindefalk. Kikki Larsson är framtidshoppet de närmaste åren på damsidan. Sedan 1954 har tio fjällvindar i nämnd ordning Hasse Olofsson, Börje Stenmark, Bengt-Erik Grahn, Tore Grahn, Sven Mikaelsson, Ingemar Stenmark, Stig Strand och Thomas Ringbrandt representerat Sverige i samtliga OS och VM. Åsa Rindefalk är enda flicka i sammanhanget.

• Hela världen

Alla världsdelar har fått tävlingsbesök av en eller flera fjällvindar. Inte dåligt med tanke på det totala befolkningsunderlaget som utgörs av cirka 2 000 personer, för närvarande endast 1 700. DM har varit löstlydigt med klubbmästerskap för Fjällvinden så länge dessa mästerskap attraherar elitåkarna.

Idrottliga framgångar kommer självfallet inte utan stora ideella insatser. Genom alla år har fjällvindsledarna samlat sina aktiva kring en helt unik klubbanda som i sin tur trytt sig i ett oklanderligt uppförande på och utanför idrottsbanan.

Johan och Olle Dahlberg, Allan Olofsson, Jan Sjölund, Sten Kärbro, Alf Lindgren, Nils Albin Nilsson och Ivar Strand är ledarkrafter från förr och nu man omedelbart etrar sig och nu man omedelbart etrar sig och nu man omedelbart etrar sig.

Men det finns så många fler som har sin plats i de stolta historieböckerna. Tänk bara på alla snögata damer i damklubben med sina eko-

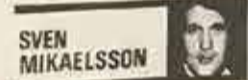
• UTFÖRSÅKNINGEN är IK Fjällvindens verkliga slagskepp. Genom åren har det blivit VM-guld, OS-medaljer och långa rader av såväl individuella som lagsegrar i SM och DM. Här på bilden har ni de tre färskaste mästarerna, lagvinnarna i slalom under Gällivare-SM i våras. Se-graren Ingemar Stenmark, trean Stig Strand och åttan Bengt Fjällberg, tillika klubbens landslagsmän på herrsidan just nu.

• Klubbstuga näst

Framtiden kastar inga skuggor framför sig. Men för den skull är det viktigare än någonsin att planera framtiden bortom Ingemar-epoken då det ekonomiska utfallet blir mer orovligt.

Bengt Gustavsson, nuvarande ordförande, och den tredje i raden av polarnär i den rollen Jan Sjölund och Sten Kärbro tidigare, har föreslagit sig att rusta medan reserörerna. Logen på Udden ska byggas. Med en, två, tre, fyra i slalomklubben är snart härvidt att tas i bruk och nu ska vi klubbstuga byggas på Gustavssons ättens ägor. Först och främst idrottsliga framgångar.

Klubbstugan har Gustavsson föresatt sig att återbygga. De idrottsliga framgångarna ska Jan-Erik Stenmark, Roland Johansson, Kikki Larsson, Melker Johansson, Marie-Louise Fjällström med flera, med flera ungdomar fortfarande.

SVEN MIKAELSSON

SVEN MIKAELSSON, själv en stor man i utförsäkringsbranschen, är den som samlat ihop minnen och författat artikeln om Fjällvindens första halvsekel.

Alla gäster får inte plats!

• ALLA GÄSTER rymms inte, konstaterar några av herrarna i organisationskommittén. Bosse Bernström, Bengt Gustavsson, klubbens ordförande och Arne Krist-

Fjällvinden tvungna över själva mötet till massor av gäster som länkar över våra 50-årsjubileum på Hamnans fjällhotell på lördag. Arrangören har varit gästfri efter som de flesta gästerna är icke aktiva medlemmar. Ändå har lördag kvällen de 150 som får plats i klubbens delar.

Som det dröjde sig länge av det här laget till det som varit medlemsdag. Framför allt Fjällvindens ledarkrafter och Bosse Bernström har varit gästfri och det av medlemmarna. De som är aktiva uppfyller för skolan, men de som är icke aktiva som medlemmar för skolan, men de som är icke aktiva som medlemmar för skolan.

BIRGER BUHRE, redaktör på Kvällsposten i Malmö kommer helt naturligt till jubileet. Den här gången för att samla in 40 000 kronor till supporterklubben och dess